

Oponentský posudok habilitanta ArtD. Milana Hnáta, akad. mal.

Po preštudovaní habilitačného spisu habilitanta ArtD. Milana Hnáta, akad. mal. môžem konštatovať, v ňom ide o materiál, ktorý nemá formálnu chybu, naplňuje kvantifikačné predpoklady a podľa odporúčania kontrolnej komisie môže byť prijatý ako materiál predstavený na habilitačnej prednáške. V habilitačnom spise som mal možnosť sa oboznámiť so súhrnom jeho aktivít v umeleckej oblasti ako aj v oblasti pedagogickej a grantovej.

Keďže v prípade prác a podieľu na grantoch v riešiteľskom kolektíve vo väčšine ide o problematiku, týkajúcu sa prostredia pôsobenia učiteľa, čiže fakulty, nedokážem úplne ju presne vyhodnotiť, no predstavujem si podľa popisu, že realizované granty majú svoju dôležitosť a kvalitu. Verím a predpokladám, že sú údaje pravdivé a tieto aktivity priniesli svoj úžitok pre pracovisko habilitanta.

Čo sa týka curriculum vitae habilitanta, sú tu z hľadiska umeleckej kariéry tie dôležité údaje o uskutočnených výstavách, ktorých je dostatok. Relevancia kvality a významu zostáva pre mňa z časti nejasná a možno neznáma. Habilitant patrí do mojej generácie, no máme spoločnú iba jednu skupinovú výstavu a to prehliadku Súčasnej slovenskej grafiky, niekoľkokrát za sebou. Ostatné uvedené skupinové výstavné aktivity sú mi skôr neznáme a akoby sa odohrávali v režime selfmenedžmentu účastníkmi. Pri samostatných výstavách uvádza habilitant asi polovicu uvedených výstav ako spoluprácu s manželkou Evou Hnátovej, resp. s inými umelcami, čo teda vo výsledku neznamena nesamostatnú výstavu. Pochopil som, že ide o autorskú spoluprácu dvoch samostatných umelcov, no núti nás zamyslieť sa, že predsa je to vždy trochu iná situácia zmocniť sa výstavy s vlastnou kolekciovou samostatne.

Prešiel som teda na ďalšiu časť spisu, na obrazovú dokumentáciu tvorby. Prečítal som si k tomu však zoznam pôvodných umeleckých diel, v ktorom som si logicky všimol charakteristické údaje týkajúce sa techniky, formátu, z ktorých je možné približne predpokladať o aké dielo ide. Tu mi pomohla samozrejme aj obrazová dokumentácia. Na obdobie, v ktorom je habilitant činný v oblasti profesie mi pripadá uvedený zoznam diel počtom trochu nízky, aj keď habilitant ArtD. Milan Hnát sa rozhodol dokumentovať svoju doterajšiu umeleckú a pedagogickú činnosť vo svojom habilitačnom spise segmentom z tvorby od roku 2000. Tu ide skôr o rozsah pri danom type použitia – t.j. objem, ako napr. malá kresba alebo digitálny print. Printy sú už roky neakceptovateľné všeobecne...

Krátkou sprievodnou charakteristikou úvodom rozčleňuje habilitant svoju výtvarnú tvorbu na tri časti. Pre tú prvú sú reprezentatívne práce, ktoré sú tvorené spontánne, automaticky a dotvárané pomocou computer-ových aplikácií, no vo výsledku realizované v maľbe. Medzi nimi sú aj práce, ktoré sú vytvárané spomínaným spôsobom a zostávajú v digitálnom výstupe. Druhou oblasťou jeho záujmu je záznam cez fotografický aparát, ktorý manipuluje ďalej digitálne. Medzi maliarske realizácie patrí téma: Modely – vzory – štruktúry, ktoré sú navyše realizované vytváraním plastických povrchov. Ďalšiu časť jeho tvorby tvoria projekty inštalácií na rôznych galerijných vystúpeniach. Záverom predkladá dokumentáciu svojej pedagogickej činnosti.

Tieto oblasti som musel vymenovať, aby som zároveň ohraničil teritórium aktivít habilitanta, či určitým spôsobom naznačil jeho zdanlivo všestranný

záujem o rôzne techniky výtvarnej praxe, vrátane digitálneho spracovania. Predpokladám však, že si uvedomujeme, že dnes patrí tento spôsob, teda digitálna tvorba k štandardným výbavam. Rozhodujúca je kvalita výpovede a tá by sa mala prejavovať v komunikatívni vo svojich všetkých možných formách. Tu sa dostávam k problematickému bodu, kde musím konštatovať, že mi v dokumentácii predkladané diela pripadajú ovenčené so značne vykonštruovaným výtvarným zámerom a nepríde mi na um iné označenie ako "placebo". Ako pôvodný latinský význam slova naznačuje: niečo, čo sa chce páčiť. V našom prípade ide niečo čo sa chce votrieť do pozornosti formou ako aj argumentáciou v komentároch autora, no nie je tým, čím sa tvári byť. Toto dielo vystupuje komunikatívne, ale deklaruje komplikovanú zložitost', s vyfabrikovanou hĺbkou... Fakt, že tu navyše postrádam kontiuálny autorský rukopis, asi bude sprievodným javom toho predošlého. Z obdobia na obdobie prechádza jeho tvorba takmer bez priznanej autorskej charakteristiky. Multimediálnost' je fingovaná a nástroje poskytované firmou Adobe plnia nosnú, no z hladiska výpovede zástupnú funkciu. Ako príklad: práca vytvorená filtrovaním fotografie v Adobe Photoshope... Poskytnuté teoretické argumenty habilitanta a prepracované konštrukcie síce podporujú koncept autora a predstierajú komunikatívniost', no vyznievajú samoučelne. Pojmy (citujem): groteska – eschatológia – parafráza – keď nevidím dielo takto pomenované mi naznačuje, že to asi môže byť naozaj čokoľvek...

Spomínanými výhradami chcem len upozorniť na niekoľko častí habilitačného spisu, ktoré ja vidím ako problematické – pričom netvrdím, že habilitačný spis ako celok nespĺňa parametre adekvátne pre vysokoškolského učiteľa, uchádzajúceho sa o akademický titul docent. Habilitanta vnímam skôr cez tvorbu asi priveľmi ostro, no verím, že ide o celok, pričom dokumentačnú časť, predstavujúcu výsledky jeho pedagogické výsledky môžeme vcelku akceptovať ako slušný výstup.

Vážená Umelecká rada Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, dúfam, že svojimi pripomienkami som podporil Vaše rozhodovanie alebo aspoň to, aby bol Vami habilitačný spis možno ešte podrobnejšie preskúmaný v záujme dospenia k správne rozhodnutiu o udelení akademicko-pedagogickej hodnosti habilitanta ArtD. Milana Hnáta, akad. mal.

Napriek výhradám odovzdávam podporné stanovisko.

v Bratislave 14. 3. 2016

Prof. Ivan Csudai, akad. mal.

